

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Sredo
Četrtek
in
Petek.

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

Za resnico in pravico od boja do zmage!

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 67.

CHICAGO, ILL., PETEK, 25. APRILA — FRIDAY, APRIL, 25, 1924.

LETO (Vol.) X.

Velika železniška nesreča v Švici.

NAD 30 POTNIKOV JE IZGUBILO ŽIVLJENJE. — NAD PETDESET JE BILO NEVARNO RANJENIH, KO STA BRZOVLAKA TRČILA SKUPAJ.

Bern, Švica. — Blizu mesta Belinzona na Švicarskem blizu italijansko-švicarske meje se je dogodila včeraj strašna železniška nesreča, ko sta dva ekspresna brzovlaka trčila skupaj. Eden je vozil iz Italije v Curih drugi iz Švice v Italijo. Na krovu obeh vlakov so se nahajali potniki različnih narodnosti. Vlaka sta vozila s polno hitrostjo, zato so žrtve še toliko večje.

Kolikar se je dalo dosedaj dognati je okoli 30 potnikov izgubilo življenje in nekaj nad 50 jih je močno poškodovanih. Med mrtvimi je bilo mnogo popolnoma razmesarjenih, da jih iskalcu niti indentificirati niso mogli.

Na enem vlaku so bili tudi štirje Amerikanci, o katerih usodi se še nič ne zna. Ostali potniki so bili Francozi nekaj Angležev in baje največ Italijanov. Vzrok nesreče še ni pojasnjen.

JAPONSKI TRGOVCI PROTESTIRAJO PROTI IZKLJUČEVALNI POSTAVI.

Prenapeti patriotje pa govore celo o vojni.

Tokio. — Iz mesta Kobe se poroča, da so se zbrali do malega vsi vplivnejši trgovci tamkajšnjega mesta in so brzojavno čestitali japonskemu poslaniku Hanihara v Washington, ker je tako krepko nastopil za Japonce. Obenem odobravajo njegov nastop in pravijo, da je izrazil voljo cellega japonskega naroda.

Iz nekaterih drugih krajev Japonske se poroča, da so dijaki delili po mestih letake, s katerimi so hujskali domačine proti Amerikancem na Japonskem in govorili, da bo vsled tega nastala vojna med obema narodoma.

Zmernejši elementi pa pravijo, da Hanihara ni rabil pravilno taktiko pri svojem nastopu. Mesto, da je zagrozil s svojo noto, bi bilo bolje, da bi bil skušal diplomatskim potom predlogo omiliti za Japonske naseljence. Z le- po besedo bi bil več dosegel, kakor pa je s tako odločnim nastopom, s katerim je razburil celo ameriški kongres, da je potem nalašč potrdil predlogo in s tem pokazal, da ima pravico delati postavbe za svojo deželo.

Za razstavno poslopje \$1,000,000.

Madrid, Španija. — V Seville na Španskem bodo imeli veliko razstavo, na kateri bo tudi Amerika sodelovala.

Mrs. Taft in poslanik Alexander P. Moore sta se odpravila v Seville, da prisostvu- jeta otvoritvi, Špansko - A- merikanske razstave. Vlada Zdr. Drž. je podarila \$1,000,000 za hišo, v kateri bodo razstav- lene stvari iz Amerike. — Po- vprečni, se daruje hiša mestu Seville.

MORILEC SVOJE ŽENE PRIPOZNAL ZLOČIN.

Ker mu ni skuhala zajterka ji je odrezal vrat.

Kakor smo poročali pred kratkem, da so dečki našli mrtvo truplo ženske v River- side blizu Chicage, in da je na sumu njen soprog je policija se trudila ga izslediti, kar se je tudi posrečilo.

Morilec De Joy je bil pri- jet v Chicagi na vogalu Lin- coln in Kinzie ceste. Po več urnem zaslišanju je trmo- glavo tajil, da ne ve nič o u- moru, in da je to novico zve- del od svojega prijatelja. Ko pa je že bil zmučen od dolge- ga zasliševanja, je nevede na vprašanje zasliševalca, ako ni bilo mrz takrat v gozdu, ko ji je odrezal vrat?, odgovori- til: "Da, ker ni hotela vstati, da bi mi skuhala zajterk, sem ji odrezal vrat."

Njegovo pravo ime je James Petrucci oženjen ter ima tri otroke, zapustil je pa že pred par leti svojo ženo in se poročil pred kratkem z žensko, ka- tero je umoril. Poleg umora se bo moral tudi zagovarjati ra- di prestopka mnogoženstva.

Izpovedal je, da jo je v ju- tru na dan umora izvabil v goščavo v Riverside, kjer sta se nekaj časa prepirala, nato pa potegnil iz žepa nož ter ji prerezal vrat. Predno je pa zapustil prostor, je nabral ne- kaj listja in kar je sploh bi- lo pri rokah ter položil na mrtvo truplo.

Za pomoč družinam ponesre- čenih ognjegascv se bo na- bralo \$500,000.

Po prizadevanju župana Deverja v Chicagi se sestavi odbor, kateri ima nalogo na- brati svoto \$500,000, katero se razdeli med družine ponesre- čencev, ki so padli v službi.

Vsaka družina ponesreče- nih pri zadnjemu ognju v Chicagi dobi od te svote po \$5,000 in ravno toliko pa od mesta. Vsaka družina pa, od ognjegasca, kakor policajca, katera je izgubila kakega svojca v poklicu svoje službe, od prvega januarja tega leta, dobi tudi od iste svote, ka- kor tudi od mesta po \$5,000. V bodoče vsaka družina, ka- tera zgubi kakega svojca pri opravljanju svoje službe za mesto, dobi isto svoto kakor gori navedeno.

Nemško ljuštvo slabi radi pomanjkanja hrane.

Washington. — Generalni major Henry Allen prejšnji poveljnik čet ob Reni na Nemškem predlaga merodaj- nim osebam naj pospešijo s pomožno akcijo, ker Nemško ljudstvo strada ter fizično, kakor tudi moralno propada.

RAZNE VESTI.

— Washington, D. C. — Meksikanski poslanik je do- bil poročilo iz Meksike, da je sedaj, ko so vladne čete za- vzele južne postojanke upor- nikov, vse pod kontrolo repu- blikanske vlade.

— Moskva, Rusija. — Vod- ja Ukrajincev general Snpak, kateri je bil obdolžen za več pogromov, so ga obsodili na smrt. Zadnji trenutek so mu pa kazen omilili na 10 let je- če.

— Wellington, N. Z. — Delavci na železniški progi po vsej Novi Zelandiji so za- stavkali, ker niso zadovoljni z dosedanjo plačo.

— Washington, D. C. — Svarilo se je poslalo na vse rudokope, proti vporabi črne- ga smodnika za razstreljevan- je. Črni razstreljevalni smod- nik je napravil največ rudni- skih nesreč. Od leta 1908.— 1923. je vsled vporabe istega bilo 71 eksplozij po rudnikih, ki so zahtevale 857 človeških žrtev.

— Newark, N. J. — Sedem oseb je bilo aretiranih, kate- ri so imeli revolversko bitko na Brandfor place in Wash- ington cesti, pri kateri je bil neki Peter Serritella (smrtno ranjen. Serritella je bil že prej večkrat ranjen pri slič- nih bojih.

— Nice, Francija. — Več oseb je bilo ranjenih pri spo- padu med tamošnjimi fašisti na eni strani in člani delavske organizacije na drugi. Do spopada je prišlo radi name- ravnega prepričenja blago- slovljenja fašistovske zastave od strani delavcev in po vojni osirotelih ljudi. Fašiste je šči- tila policija.

— Alton, Ill. — Stara mest- na hiša v mestu Alton je po- gorela. Župan mesta trdi, da je bil ogenj podtaknjen. Hiša je bila zgodovinskega pome- na, ker sta v njej debatirala leta 1852. takratni predsed- nik Lincoln in Douglas.

— New York. — Princ Na- ruhiko tretji sin Japonskega cesarja, kateri se nahaja na potovanju po Evropi, je izjavil, da opusti nameravano po- tovanje po Ameriki. Vzrok bo menda znan.

— Havana, Cuba. — Stav- ki pristaniških delavcev, ka- kor smo poročali se je iz sim- patije pridružilo moštvo po- licijske železnice, danes pa po- ročajo, da je tudi pet sto šo- ferjev iz istega vzroka za- stavkalo, pripravljajo se pa tudi vozniki piva, da odlože svoja dela. Radi zadnjih, bo- do največ prizadete manjše pivnice, katere si niso vstanu nabaviti piva za več časa na- prej.

— Grenoble, Francija. — Povodenj v temu kraju je pri- nesla veliki kos ledu, na kate- remu je bil primrznjen med- ved. Ko se je pa mrcina od- topila so vaščani napravili po- jedino, rekli so, da je bilo me- so prve vrste.

— Versailles, Francija. — Radi nekega neprevidnega ka- dilca je pogorelo več akrov gozda. Ognjegasci so delali z nadčloveško močjo, da so o- genj omejili.

VOJNA MED RUSIJO IN RUMUNIJO NA VIDIKU.

Rumunija ima baje 100 tisoč mož pod orožjem na besarabski meji. — Vojni mi- nister Trocky dospel v Moskvo.

Pariz. — Medtem, ko je vojna nevarnost na Balkanu med Bolgarijo in Jugoslavijo poglela se poroča iz Rumuni- je in Rusije, da je opažati ve- liko vojaško gibanje v obeh državah, katerega cilj bo naj- brže rešiti enkrat za vselej besarabsko vprašanje.

Pred par dnevi smo poročali, da je odšlo v Rumunijo iz Francije več generalnih štabov, da organizirajo rumun- sko vojsko. Francoska vlada je podpisala pogodbe za naba- vo vojnega materiala in orož- ja za rumunsko vojsko za približno 100 milijonov zlatih francoskih frankov. Vsa ta poročila so jasno govorila, da se nekaj tamkaj ob črnem morju kuha in da zna uiti iz lonca vsak trenutek.

Značilne je tudi včerajšno poročilo, ki trdi, da je dospel v Moskvo vojni minister Tro- cky in da je baje zopet vzel v roke vrhovno poveljstvo rdečih čet. Tudi rdeče čete se neki pomikajo proti rumunski meji. Vse to jasno pokazuje, da sti obe državi pripravljene rešiti to vprašanje z mečem enkrat za vselej. Rumunska ima baje nad 100 tisoč mož pod zastavo na besarabski meji.

Pri pogrebu tovariša se zgru- dil mrtev.

Poročnik Clausen, kateri je spremljal k večnemu počit- ku enega svojih pri ognju v Chicagi padlih, tovariša, je ravno, ko je stopil na cerkve- ni prag, se mrtev zgrudil na tla. Poročnik je bil edini pre- ostali od Truck. kompanije šte- v. 11, kateri so našli žalost- no smrt leta 1910. pri ognju v Čičaški klavnici.

Poklicana k smrtni postelji svoje matere, zgubila živ- ljenje.

Pipestone, Minn. — Mrs. Dan Harris iz Kansas City stara 48 let, je bila poklicana k smrtni postelji svoje mate- re. Vsede se v svoj avto, ter dirja proti hiši starišev. Med potjo v mestu jo zadene nesre- ča, da pade z avtomobila tako nesrečno, da je izdihnila 22 ur pred smrtjo svoje matere.

ČITATELJI POZOR!

V današnji številki smo za- čeli objavljati na drugi strani krasen zanimiv podlistek "Preoblečen v prepovedani Tibet." Ta povest pripovedu- je o zelo drznih činih, ki jih je podvzel človek tam med divjimi narodi v Indiji. Pre- pričani smo, da vsakdo, ki ga bo začel čitati, ga bo čital z največjim zanimanjem, in da bomo z njim čitateljem zelo ustregli.

Človek še le na stara leta pronajde, da ni bil niti polo- vico tako "kunšten" kot je mislil, da je bil.

Iz neodrešene domovine.

FAŠISTI NADALJUJEJO S SVOJIMI KOMEDIJAMI. — UREDNIK "GORIŠKE STRAŽE" V ZAPORU. — DRUGE VESTI.

Fašistovska kultura.

Poroča se, da je v nedeljo 6. aprila gruča mladih Trža- čanov obojega spola zagrešila v Krvavem Potoku izredno grd čin. Obkolila je tamkajš- njo kapelico sv. Antona Pada- vanskega in tam brila norce in se spakovala. Končno je e- den izmed družbe udaril po šipi in jo razbil. Domačinu Darišu, ki je prihitel na lice mesta in zahteval, naj plača- jo škodo, se je družba pred- stavila z besedami: "Mi smo fašisti in imamo nalogo, da vse take reči porušimo. Porušili vam bomo tudi vaše hiše z bombami." — Tako seznanja- jo fašisti priprosto slovensko ljudstvo s svojo visoko kultu- ro, ki jo sami proglašajo za i- talijansko.

Karikatura pravosodstva.

Namesto odpuščenih ali premeščenih slovanskih sod- nikov je italijanska vlada po slovanskih krajih namestila sodnike, ki ne poznajo niti besede slovenskega oziroma hrvatskega jezika. Za zgled, kako se godi na razpravah, bodi slučaj v Ajdovščini. Tu se je na preturi vršila razpra- va v neki civilni pravdi, pri kateri je nastopilo 15 prič. Vse te priče niso znale druge- ga jezika nego slovenskega. Stranki sta imeli vsaka svoje- ga pravnega zastopnika, ki sta bila zmožna obeh jezikov. Sodnik je bil Tirolec, ki ni raz- zumel niti besedice (kar so iz- povedale priče. Posređoval je priprosti tolmač, ki svoji na- logi niti oddalec ni bil kos. Tako sta razpravo vodila oba odvetnika, ki sta priče izpra- ševala in se nato pri prevajanja- nju v italijanščino med seboj prepirala zaradi izrazov. Sod- nik je sedel za mizo tih in nem. Tako je razprava traja- la celih šest ur, namesto da bi se bila končala v največ dveh urah. Lepo pravosodstvo!

Nova žrtev narodnih odpad- nikov.

"Gor. Straža" poroča, da je te dni odšel iz Rihemberka kaplan g. Leopold Arko kot žrtev obrekovanja domačih brezvercev in narodnih od- padnikov. G. kaplana so spremljali na postajo bajone- ti, toda tudi stotine domači- nov, ki so svojemu dušnemu pastirju ohranili zvestobo in hvaležnost do onstran milosti italijanskih oblasti.

Urednik Kemperle v zaporu.

Dne 28. m. m. je bil urednik "Goriške Straže" Polde Kem- perle na volivni agitaciji na Trnovski planoti. Orožniki so ga povabili na svojo postajo, kjer je bil tudi tenente faši- stovske milice. Tu so Kemper- la dolgo zaslišavali in, dasi ni zagrešil najmanjše nezakoni- stosti, zaprl. Minolo soboto se je vršila proti Kemperlu ka- zenska razprava na okrajnem sodišču v Gorici. Kemperle je tožil orožniški brigadir, da ga je bil povodom zaslišavanja na sodnji razžalil. Obtožene

je kategorično izjavil, da oči- tanih ali podobnih besed ni iz- govoril. Prič pa seveda ni i- mel ter je bil obsojen na osem dni zapora in 25 lir globe za- radi žalitve uradne osebe. Vse v večjo slavo "popolne voliv- ne svobode."

Železniška nesreča.

Na openskem kolodvoru je 1. t. m. vsled premajhne paz- ljivosti osebja osem popolno- ma natovorjenih vagonov za- čelo drčati proti Nabrežini. Ker ondi proga strmo pada, so vagoni drveli z vedno več- jo brzino. Na srečo so dogo- dek še pravočasno zapazili, tako da so mogli telefonično opozoriti nabrežinsko posta- jo. Tu so vozove speljali na slep tir, kjer so se popolnoma razbili. Človeških žrtev ni bi- lo, a gmotna škoda je ogrom- na.

Umrl je

v Poreču dr. Anton Pogat- schnig, ki je igral v bivši istr- ski deželni upravi važno vlo- go. Bil je rojen Slovenec, a po duhu Italijan.

Iz dušnopastirske službe.

Za provizorja v Bistrici ob Zili je nameščen bivši župnik v Planini na Vipavskem, g. Ivan Maierhofer.

Osebnepremembe v dušno- pastirski službi.

G. Grilanc Josep, župnik v Nemškem Rutu, je imenovan za župnika v Šmartnem; g. Arko Leopold, kaplan v Ri- henbergu, za župnega upravi- telja v Nemškem Rutu; gosp. Monkar Natal, kurat na Srpe- nici, za župnega upravitelja v Žabnicah in bo oskrboval tu- di svetišče na Sv. Višarjah; g. Zor Sava, vikar v Temnici, za kurata na Srpenici; g. pl. Po- (Dalje na 3. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 6.90
1,000 — Din.	\$ 13.45
2,500 — Din.	\$ 33.50
5,000 — Din.	\$ 66.50
10,000 — Din.	\$ 132.00
—	
100 — Lir.	\$ 5.20
200 — Lir.	\$ 10.05
500 — Lir.	\$ 24.25
1,000 — Lir.	\$ 47.25

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja častokr- menja, dostikrat docela nepričakova- no, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljave na- kažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJATE MI TU- DI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POSTI KAKOR TUDI BRZO- JAVNO.

Vse pošiljate naslovite na—SLO- VENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK
70—9th AVE., NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Ishaja vsaki torek, sredo, četrtek in sobota. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	.....\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	.....\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	.....\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	.....\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	.....\$4.00
"	For United States per half year	.....\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	.....\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	.....\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Sv. Jurij v So. Chicago.

Naj se zopet oglašim, da ne bo kdo napačno mislil, da je slovenska naselbina v South Chicago propala.

Morda bo zanimalo cenjene bravce, ako povem, da je bila letna cerkvena seja dne 2. marca. Na tej seji je bil ponovno izvoljen prejšnji cerkveni odbor v znak splošnega priznanja za dobro delovanje med letom. Na splošno željo je bil odbor pomnožen, da se zamore kaj več dobrega storiti za naselbino, ako je več delavnih mož v odboru. Naj sledijo imena cerkvenih odbornikov za l. 1924. Mr. John Dolinšek, Joe Gradišar, Anton Jakše, Frank Juvančič, William Kompare, Louis Mergole, Martin Shifrer, Frank Škulj, Math. Primožič, Peter Fugina, Anton Bakše, Martin Widic.

Za velikonočni praznik se je domov vrnil iz zdravilišča Mr. John Kučič. Preje že zelo oslabljen se je sedaj izdatno pozdravil. Dobremu faranu želimo da se docela pozdravi, da bo še dolgo krepka od pomoč med nami z besedo, s svetom in dejanjem.

Dne 16. aprila so na St. Mary pokopališče spremili 23 let starega, šele 3 mesece poročenega Mr. Joe Pasdertz. Huda pneumonia mu je pretrgla nit življenja. N. p. v. m. Zalostno pač, da isti čas leži v bolnišnici njegov oče Anton Pasdertz. Tudi o njem se čuje, da je malo upanju, da 'okreva.

Alojzija Mergole, 14-letna učenka se je letos ojunčila in je kolektala za rože za božji grob. Nabrala je lepo svoto \$45 in 45 centov.

Tudi letos se je sijajno vršila velikonočna procesija. Veliko dečkov in belo oblečenih deklic je korakalo za procesijo. Lepo je bilo videti, ko so tudi vitezi sv. Florijana pod vodstvom Mr. Fr. Škulja v uniformah dali sijaj procesiji. Pevski zbor je pri obeh sv. mašah lepo ubrano, navdušeno popeval vednolepe, velikonočne pesmi.

Še na praznik ni so imeli cerkveni možje miru in počitka. Zbrali so se bili k četrtletni seji in ob enem prešteli velikonočno kolekto, ki je na splošno zadovoljnost nepričakovano dobro izpadla. Denarne svote pa ne prijavimo vsled gotove previdnosti. Farani, ki so opravičeni vedeti, so v cerkvi jasno slišali oznanjeno svoto kolekto.

Na velikonočni ponedeljek smo pri nas pričeli 40 urno pobožnost. V ponedeljek

zvečer je imel cerkveni govor domači župnik. V torek je opravil večerno pobožnost Rev. P. Blanko Kavčič iz Chicago. V sredo zvečer je izvršil sklepno 40 urno pobožnost Rev. P. Kazimir Zakrajšek. Kakor v velikem tednu tako je tudi za časa 40 urne pobožnosti verno ljudstvo v velikem številu obiskovalo cerkev seveda na večer, ker po dnevu so ljudje na delu. Kako je mladina vneta, naj povem, da so prišli prositi, še smejo za 40 urno pobožnost pri procesiji marčati Children of Mary in Holy Name Junior. Umevno, da se je taki želji in prošnji rado ustreglo.

Še eno novico ne smem pozabiti, da bi jo ne omenil. Mr. Anton Bakše, trgovec, je zopet kupil hišo na 9600 Ave L, blizu cerkve.

Konečno naj omenim vzrok zakaj ni bilo tako dolgo nobene glasne iz naše naselbine v priljubljeni Edinosti. Poročevalcu naj se oprost, ker je tudi njega več tednov bolezen nadlegovala in mu iz rok iztrgala pero. Sedaj pa zopet ide. Mora iti.

Poročevalec.

Chicago, Ill.

V nedeljo bo imela kakor že poročano Slovenska Podpor. dr. sv. Mohorja svojo zabavno nedeljo. Rojaki, ker je to domača podporna organizacija naše naselbine posetite njeno prireditev v najobilnejšem številu!

Družina Najsvetejšega Imena "Juniors" mlajši oddelek, kjer so organiziranje naših fantje župnije prirede zabavni večer dne 2. maja v cerkveni dvorani. Kazale se bodo krasne in pomenljive premikajoče slike.

Mr. John Kosmach je te dni postavil lično garage v ozadju župnišča, kar kaže, da je izvršten mojster v svoji stroki.

Družina Mr. in Mrs. Joseph Sluga, ki se je zadnje dni preselila iz 1858 W. 22nd Street na 1805 West 22nd St., je tam kupila svojo hišo, katero sedaj popravljajo in predeljujejo. Ko bodo s popravili gotovi bodo imeli jako prijazen in čeden dom. Mrs. Mary Sluga je znana slovenska babica v Chicagi.

Pri stavbinskem in posojilnem društvu "Slovenski Dom" so naredili tekem zadnjega meseca jako lep uspeh. Prodali so veliko število delnic, kar na novo pokazuje, da se naši rojaki v vedno večji meri zanimajo za to svoje koristno društvo.

Pueblo, Colo.

Kot stari naročnik si štejem v dolžnost, da tudi jaz kaj poročam iz naše slovenske naselbine. Kar se dela tiče gre še precej naprej. Ječarna obratuje s polno paro. Ne ve se sicer kako dolgo bo to trajalo. Na dolnjem starem grovu je tudi dosti dela, ker so začeli graditi novi prekop, kateri bo razširil sedanji prekop skoro do 200 čevljev, ki bo služil v času naraščanja vode za odtok. Kopenje vrše s parnimi lopatami. Torej naj nikar kdo ne misli, da smo prekop tako razširili, kakor smo ribničanje šolo. Kajti tukaj je kaj takega ne mogoče, zato smo sklenili vsi Slovenci v tukajšnji naselbini, ker imamo kupljen prestor na jako prijaznem kraju, da si na njem zgradim lepo slovensko katoliško šolo, kar nam bo v procvit in korist. Posebno bo to koristno za našo mladino, ker se bo učila pri domačem ognjišču lepih krščanskih navad.

Odbor je pridno na delu. Možje hodijo in obiskujejo rojake po naselbini, kateri podpisujejo, koliko bo kateri prispeval za šolo. Ker sem tudi jaz eden izmed določenih obiskovalcev sem se odločil, da obiščem vse do zadnjega, ki spada pod moje okrožje. Kolektanje je težavno delo, ker človek jih mora veliko preslišati. Dosedaj nisem naltetel še na tak slučaj in moram pohvaliti vse, katere sem obiskal. Le en slučaj je bil malo smešen, ko mi je hotela žena utajiti, da ni gospodarja doma, v tem hipu pa pride gospodar čez vrata ven in je ženo v zadrego spravil, ker videlo se javno, da ni resnico govorila. Drugače pa delo dobro napreduje. Če bo šlo tako naprej se bo nam vse lepo izteklo kar nam ljubi Bog daj!

Pozdrav vsem čitateljem lista Edinosti v naši domači naselbini in širom Amerike. Tebi list pa želim obilo novih naročnikov.

F. Gnidica.

Cleveland, Ohio.

Tukaj je preminul rojak Louis Knaus ravno na Veliki petek, dne 18. aprila. V Ameriki je bival skoro 28. let in je bil dobro poznan med tukajšnjimi rojaki. Bil je tudi direktor naše slovenske banke v Clevelandu. Doma je bil iz vasi Gora pri Ribnici na Dolenjskem. R. I. P.!

Zadnje soboto pa je preminul rojak Josip Blažič stanujoč na 61. ulici še v mladih letih komaj 34 let star. V Ameriki je bival 19. let. Doma je bil iz Nemške vasi pri Ribnici. Pokopan je bil v torek zjutraj. R. I. P.!

Poročevalec.

Ženska postane najbolj pozorna tedaj, kadar vpričo nje druga njenega moža pohvali.

RAZNOTEROSTI.

Neznana ženska si je hotela vzeti življenje.

Iz New Yorka poročajo, da je neka neznana ženska prišla v župnišče k Fathru Joseph Zaniewicz z otrokom v naročju ter povedala, da jo je mož zapodil od doma. Dobila je hrano, čedno obleko ter posteljo za čez noč. Drugo jutro ji da Father Zaniewicz nekaj denarja, nakar se ženska odpravi dalje. Vrne se pa nazaj, pusti otroka v spodnji hali, sama se pa poda v drugo nadstropje ter se vrže iz okna.

Zadobila je težke notranje poškodbe. Odpeljana je bila takoj v bolnišnico.

Mehikanska revolucija zatrta.

Washington. — Mehikanski poslanik je izdal sinoči buletin, kjer navaja vladno poročilo iz Mexico City, da so zvezne čete dobile pod kontrolo vse kraje, kjer so imeli do zadnjih dni moč uporniki. S tem je revolucija končana in zatrta po zvezni vladi.

Jetniki prišli do svobode skozi njih junaštvo.

Stražnik je eskortiral 11 jetnikov v La Grange, Ill. k delu, kje rso popravljali ceste. Ko pa pasirajo tamošnjo bolnišnico so jetniki zavohali dim, predno se je stražnik zavedel so bile lopate na tleh, jetniki pa izginili.

Kmalo na to se prikažejo z gorečega poslopja noseč bolnike na varno. Rešili so pet bolnikov gotove smrti, ko se začuje glas, da je še nekdo ostal v gorečem posloppju. John Weeks črne, hiti v poslopje boreč se s plamenom pride do postelje, kjer je ležala neka bolna ženska, jo zavije ter odhiti ves ožgan z bolnico na varno. Ni pa še bil na cesti, ko se sesuje strop v sobi kjer je ležala rešena ženska.

Načelnik policije Matthews pokliče vse jetnike k sebi, daruje vsakemu dva dolarja in "svobodo."

Rakičanska grofica umrla.

Dne 1. aprila t. l. so pokopali v Warteburgu na Gornjem Avstrijskem grofice Georgino St. Jullien, roj. Bathyan, lastnico veleposestva in gradu Rakičan pri Murski Soboti. Umrla je na otrpnjenju srca v 66. letu starosti. Posestva prevzame sin grof Albert St. Jullien, ki pa tudi v Gor. Avstriji poseduje veliko posestvo. Kakor znanó, namerava naša država veleposestvo Rakičan eksproprijirati v svrhu za Prekmurje prepotrebne kmetijske šole. Mislimo, da sedaj ne bo več toliko pomsilekov, ker preje so nekateri krogi hoteli očuvati stari vdovi njeno stanovanje, dočim naslednik ni najmanje vezan na to posestvo, ker je drugače zelo imovit. Samoumevno, da se mora posestvo oceniti in plačati lastniku.

Izključevalna postava in Japonci.

Postava, ki izključuje rumeno raso od priseljevanja v Združene države je dvignila zadnje dni mnogo prahu na Japonskem. Japonci se čutijo užaljene in imajo seveda vzrok zato. Noben narod ne vidi rad, da se samo za njega naredi kake posebne postave in tako tudi rumeni narodi na vzhodu so razžaljeni vsled postave, ki jo je pravkar ameriški kongres in senat potrdil.

Na drugi strani pa, če temeljito premislimo položaj se ne bomo čudili, da je Amerika prišla do tega zaključka. Japonci se silno hitro množijo. Ameriška mati zlasti odkar širijo zloglasni nauk porodne kontrole ima povprečno od 3 do 6 otrok. Japonska mati jih ima od 10 do 20. Ta hitro množiči narod hoče kruha in sveta, da bo na njem prebival. Domače otočje je že preobljudeno. Kam naj gre? V mrzlo Sibirijo ne sili — tam ni življenja za nje. Avstralija jih ne pusti na svoje ozemlje in Indija tudi ne. Po drugih krajih ni življenjskih ugodnosti. Najbolj priležno podnebje in kraj je za Japonce zlata Kalifornija — tu pa stoji Stric Sam in jih ne pusti notri.

In kaj bi se zgodilo z zlato Kalifornijo, če bi jih Stric Sam spustil notri? V par desetih letih bi se v Kalifornijo naselilo toliko Japoncev, da bi tvorili večino v narodnostnem oziru, začeli bi vladati v političnem oziru in v kratkem bi postala Kalifornija Japonska neodrešena domovina.

Kaj nam govori v tem oziru zgodovina med Slovenci in Italijani? Italijani so ustvarili neodrešeno domovino na vzhodni strani Adrije in prav tako bi jo ustvarili Japonci na drugi strani Pacifika, ako bi na nje v tem oziru ne pazil Stric Sam. Lepega dne bi Japonska anektirala zapadno ameriško primorje. Iz tega vzroka torej Amerika postopa pravilno, da hoče zatrej take Japonske aspiracije predno bi skušala Japonska iste udeležiti.

Na drugi strani pa bo to vprašanje imelo kolikor toliko zle posledice. Mnogi politični opazovalci so prepričanja, da tega vprašanja ne bo rešila diplomacija, pač pa ga bo rešil meč. Japonska se prička radi tega vprašanja že dolgo let z Združenimi državami. Zato ne bo nič čudno, če bosta oba naroda zavihala rokave in nekega dne rešila to vprašanje v dvoboju. Dal Bog, da bi do tega ne prišlo, toda kakor kažejo okolščine zadnjih slučajev se ta gnjev v srcu japonskega naroda ne bo tako zlepa zatrl.

Obenem pa napovedujejo Japonci bojkot ameriškim izdelkom, tudi to ne bo imelo nič dobrih posledic.

Dr. W. M. MacGovern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

Vstop v skrivnostno azijsko deželo Tibet je vsem tujcem prepovedan, in zastoj so poskušali drzni raziskovalci priboriti si dohod v glavno mesto Tibeta, v Lhazo. Vedeli smo o Lhazi le, da ima najbrž kakšnih 15.000 prebivalcev; vrhu tega pa da stanuje tam še posebej okoli 18.000 lam ali menihov, kojih število se ob romarskih dnevih zviša na 80.000. Glavar menihov in vsega budističnega sveta se imenuje Dalai-lama (izgovori: tale-lama) in stanuje v palači Potala blizu Lhaze. Prvo poročilo o Lhazi je prinesel v Evropo leta 1825. neki menih. Leta 1861. sta prišla v Lhazo dva jezuita, l. 1811. je bil tam neki angleški zdravnik, leta 1846. pa dva lazari-

sta. Vsi poznejši poskusi Evropejcev, da bi videli to sveto tibetsko mesto so se ponesrečili; tako čuječi so bili Tibetanci. Tudi slavni Sven Hedin ni mogel tja; prišel je sicer blizu, obiskal je v mestu Siga-tze Faši-lamo, nekakega so-vladarja Dalai-lame, a Lhaze ni videl. Sicer so prodri leta 1904. pod poveljstvom polkovnika Younghusbanda Angleži noter do Lhaze, in 3. avgust 1904. je oni znameniti dan, ko so vkorakali v sveto mesto; a ker je bil Dalai-lama že pred njih prihodom ubežal, so šli čez par dni spet nazaj. Šele lani, 1923 se je posrečilo angleškemu profesorju MacGovernu, da je za kulija preoblečen prišel v Lhazo, govoril z Dalai-lamo

in na licu mesta študiral šege in običaje Tibetancev. Kuli pomeni služabnika, slugo, težača itd. Njegov popis tega potovanja je silno zanimiv in ga bomo priobčili. Pa tudi iz drugega vzroka.

Dvakrat že so naskočili Angleži najvišjo goro sveta, Mount Everest (mavnt Everest), 8882 metrov visoko. Prišli so l. 1922. do višine nad 8300 m, a na vrh niso mogli. Letos so se spet odpravili; iz Indije bodo šli na severno stran Himalaje in bodo prodrali tam proti Čomo-lungmi, kraljici — materi sveta, kakor imenujejo domačini Mt Everest. Izhodišče njih Himalajske ekspedicije je prav isto kakor je bilo izhodišče MacGoverna, in nam je MacGovernov popis izboren uvod za razumevanje te ekspedicije — Mac (izgovori mek) je škotska beseda in pomeni sin.)

Pripoveduje nam pa Mac Govern tole.

Priprave.

Narava in ljudje Tibeta so se združili, da vstop skoraj onemogočijo. Velikanska visoka planota je to, 4000 do 6000 metrov nad morsko gladino se dvigajoča. Obdajajo in preprežajo jo gorstva, visoka včasih 7000 do 8000 metrov, obdana od večnega ledu in snega. Planota je pusta in gola, brez drevja in brez rastlin; le trava raste tam, in pasejo se po nji divji osel, ovce in govedo jak. Ječmen je edina žitna vrsta, ki vspeva, a še ta le v toplejših okrajih. Na tem velikanskem prostoru živijo razstresene gručice domačinov, skrajno sovražne vsakemu tujcu. Nekateri so pastirji in potujejo s svojimi čredami sem in tja, drugi stanujejo v vaseh, drugi zopet v mestih. V bližini večjih mest strazižjo dohod velikanski gradovi iz kamna, zgrajeni v čudnem slogu preteklih časov. Na obzidju so stražniki, ki

strogo pazijo, da se ne priklati kak nepoklican tujec.

Prav toliko kakor vasi in gradov je pa samostanov. Tibet je dežela menihov, vsak četrti možki je menih. Stanujejo skupaj v ogromnih posloppjih, proč od drugih selišč. A ti samostani niso taki kot so naši, ti menihi niso naši menihi. Ti samostani so kraji preprirov, njih prebivalci so včasih ljuti bojovníki. Zgodí se, da si napovesta dva samostana drug drugemu boj, ali pa da vderejo menihi v kakšno mesto, odstavijo neljubega jim namestnika in ga sesekajo na drobne kose. V enem samem samostanu je menihov več sto, tudi po več tisoč. In prav ti menihi tujce najbolj sovražijo; oni so največja nevarnost za tistega, ki hoče deželo raziskovati in študirati; tudi spremstvo, ki ga dajo tujcu civilne oblasti, jim ni sveto.

Kdor hoče priti v Lhazo, mora premagati najprvo vse

velikanske težkoče, ki jih dela narava, mora premagati led in sneg, prepađe in strmine. In ko ima vse to za seboj, zadene na najhujšo oviro, na sovražno domače prebivalstvo. Smrtna kazen mu je gotova, če se ne umakne o pravem času. Tudi meni se prvi poskus ni posrečil. Prišlo je pa to takole: Pred dobrima dvema letoma — torej v začetku leta 1921. — je sprožil George Knight — izgovori: najt — misel o ekspediciji, ki naj bi raziskala Tibet in življenje Tibetancev. Knight je pridobil za svojo misel najprvo Williama Dederichsa, prijatelja znanega raziskovalca južnih polarnih krajev, Ernesta Shackletona.

(Dalje sledi.)

Odpustiti pa ne pozabiti je prav tako, kakor narediti potrdilo in na istega ne podpisati svojega imena.

ŠIRITE LIST EDINOST

Ameriška Slovenka.

GOSPODINJA, ČUVAJ SVOJE ZDRAVJE.

Gospodinjstvo in materinstvo je tako, da zahteva od žene žrtve in žrtve. Naloga gospodinjke je, da skrbi za druge. In najdražja žrtev, ki jo polaga vsak dan na žrtvenik domačega reda, je njeno zdravje. Poglejte one zgodaj uvele žene, sključene, suhe, razoranah lic in zdelanih rok. Kdo bi vrjel, da so bile nedavno še mlade in postavne? Kam je prešla njih mladost in moč? Kakor vojak v fronti mora izvrševati gospodinja svojo dolžnost. Nihče ne vpraša, kaj in kje ji škodi. Vse mora biti v redu: mož, otroci, posli, vse delo mora biti opravljeno o pravem času. Nikdo ne vpraša, kako. Dokler gospodinja dela, niti ne opazijo, koliko dela.

Otročiček-novorojenček je blizu. Gospodinja pa dela vse noči, šiva, peče, pere, privzdiguje težke skafce, hodi pozimi po vodo na daljno pot. Do zadnjega hipa. In komaj da je vstala, jo že vidi pri ognju, na vetru — povsod, kamor ne bi smela vsaj nekaj dni še ne. Posledice se pokažejo včasih hitro — huda bolezen položi preprično ženo — ali pa se nabira bolezen počasi, od postelje do postelje, od prehlada do pregretja, dokler žena ne opeša popolnoma. Sedese zmajujejo: Nevarna leta so! Žena hodi k zdravniku, ki ji svetuje, zapisuje, prepoveduje delo. A kje je slovenska žena, ki bi ne delala, dokler le še more ganiti z mezinem? Žena dela in umre v delu — zelo ostane, gospodinjke ni več!

Tu je treba, gospodinja draga, da pomisliš. Skrbi, da uživaš svoj zajtek, svoje kosilo in večerjo v redu, sedeč pri mizi in počasi. To je važno! Večina gospodinj, tudi

premožnih, si ne da počitka pri jedi. Vse zmeče mimo-grede vase. Nekatere dajo vse družini, njim ne ostane ničesar pa si poplaknejo grlo s kakim ostankom. Koliko mater si pritruga, da dobe otroci!

Človeškemu životu je treba počitka, priliježe se posebno po jedi, da delajo prebavila. Kjer pa je telo v večnem gibanju in tekanju, pride prebava v nered. Drugi vzrok, da opešajo prebavila, je premalo spanja. Spanje je zdravilo. Dovolj spanja popravi izmučeno telo, utrjene možgane, medle oči. Ubita ležeč, kakor prerajena vstaneš, če je bilo spanja dovolj. Pa je le redka gospodinja, ki se naspri. Včasih ji brani bolni ali nemirni otrok, včasih neodložljivo delo. Dostikrat pa bi se uredilo, da bi imela gospodinja spanja dovolj, ko bi uporabila ves dnevni čas, ki je vendar vsakemu delu bolj primeren. Preveč klepetanja, postajanja čez dan, potem se mora dodajati ponoči.

Delaj ponoči samo, če res ne gre drugače. Gospodinja, ki nisi imela dovolj počitka ponoči, si ga moraš privoščiti popoldne. In če ga je samo deset minut — dobro ti bo delo. — Ves dan si na nogah. Neguj torej svoje noge. Vsak večer jih odrgni z moko, debelo brisačo. Umivaj jih pogosto z mlačno vodo, nateri jih z alkoholom. Vsaj vsak teden enkrat si namoči noge v gorčični ali metlični izkuhi (kopelji), uredi nohte (je zelo važno!), potem uteri gabeževega ali bljuščevega mazila. Ako zabrekne noge ne izplahnejo zjutraj, poprašaj zdravnika. Naše stare matere so nosile za otekle noge nogavice iz rdečega sukna. (Pred desetimi leti sem kupila zadnje za svojo mater.) Gumijevih nogavic ne obuvaj brez skrajne potrebe in brez zdravnikovega predpisa, platneni

povoji so boljši, ker prepuščajo zrak. Ne hodi krog vrazaric in rožaric in ne poskušaj za noge danes tega, kar je prinesla Jerica, in jutri, kar ti je svetovala konjederka. Predpoldan si trudna, postrezi si, s čemer si pač moreš. Močna kava z rumenjaki in dosti oslajena prežene utrujenost; to pa ni za vsak dan. Kaplja močne pijače o pravem času, s kruhom, je zdravilo, a tudi le za včasih. Kako slabi žensko, če se naliva in zaliva s čobodro cikorijske! Boljši je suh kruh. Zalivanje z ruskim čajem ali z rožami tudi ni prida. Vse to pospešuje opešanje. Jajca, mleko, med, sadje, sveže in posušeno, maslo, so vsak čas prav, žal, da si jih v teh socialno krivičnih časih ne more privoščiti vsaka gospodinja.

Jako dobra pomoč, da se ohrani telo dolgo sveže, je večerno umivanje in snaga sploh. Ni tako težko umiti se hitro po vsem životu in obleči ponoči drugo srajco, da se dnevna prezači in posuši. Pri kuhinjskem delu, na polju in na cesti, tudi v tovarni in pisarni se prilipi dosti prahu na potno kožo, tudi mrčes se prinese s prahom. Izplakni si vsak večer usta in nos.

Neizmerne važnosti za zdravje pa je duša, ki je Bogu udana in se ne razburja ob udarcih, ki prihajajo od vseh strani na mater-gospodinja. Rečemo s psalmistom: "Upaj v Gospoda, še ga bom hvalil." — Ves strah, skrbi, žalost nam ne pomaga. Bog je dal, Bog je vzel. Vse je časno in minljivo, tudi žalost in nesreča. Moja mati je imela pri veliki družini in majhni plači obilo skrbi. Pa je večkrat rekla ob nadlogah: "Hvala Bogu! Sem se bala vse hujšega, je rekla Čička, ko so ji obesili moža."

Trdno vero, neomajno zupanje vase, železno voljo mora imeti gospodinja, da ohrani sebe in svojce. Viharji časa se ne bodo polegali še dolgo.

Lea Fatur.

ŠIRITE LIST EDINOST

MARY SLUGA
IZUČENA BABICA
1805 West 22nd Street.

Phone:
Canal 5793

Se priprava
za Slovenkam
zlasti Prek
murskim Slovenkam
na pomoč pri poro-
dih.

Mazilo velikega slčvesa.
Za obolele sklepe in mišice
Zoper bolečine v prsih in hrbtu.
Če spravi razmazati vaše mišice v klopčice.
Za pomirjenje bolečnih, skelečnih zbudilcev nevraltije.
Za izpahke in odrgnenja.
Zoper bolečini in bolečine.
Vdrgnite ga — prepodite bolečino.
Imejte pri rokah steklenico — nikdar ne veste, kdaj jo boste rabili.
35 in 70c. steklenica v lekarnah
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

SLOVENSKA KUCHARICA

je zopet prišla in smo jo prejeli v nekako 30 izvodih. Gospodinjke, ki jo želijo naročiti, naj to store takoj, dokler ne poide. Knjiga vsebuje blizu 670 strani in je ilustrovana z številnimi slikami, ki kaže gospodinjki, kako se pripravljajo za kuho ali kak drug namen ta ali ona stvar. Stane samo \$4.00. Pišite po njo takoj!

Knjigarna Edinost
1849 — West 22nd St.
CHICAGO, ILL.

Ambridge, Pa.
Cenjeni: — Prosim malo prostora v listu Edinosti za nekoliko besed, da odgovorim dopisniku iz Ambridge, Pa. v Prosveti številka 91.

Dolžnost me veže, da čuvam resnico, ker je dopisnik obregnil ob Rev. Zakrajšeka in na tiste kovrte, ki so bile razdane ljudem v cerkvi. Svetujem ti John, nikar ne žaluj, če je kdo kaj dal, ker iz tvojega žepa ni prav nič šlo ven.

Dalje trdi: "Pater je prišel učiti slovaške vernike." No, povem ti, John, da tudi tebi bi ne škodilo malo več olike. Zato čuj Mr. Maletič! Koliko jaz vem, živiš v tej naselbini že kakih 15 let če ne še več, pa še ne veš, da je tukaj mešana župnija, v katero spadajo Slovenci, Hrvati in

Slovaki, pa tudi imajo vsi enake pravice.

Praviš, da je prišel Rev. Zakrajšek strašit vernike s peklom, samo, da bi še Slovenci in Hrvati hodili v cerkev ne misli Johnny, da če ti ne greš v cerkev, da tudi nihče drugi ne gre in to da grede, tebe strahovito grize. Le nikar ne misli, da se bo naša cerkev podrla, zato če ti ne greš v njo in enaki tvoji bratci. Dalje si tudi lagal, ko si dejal, da je duhovnik napadal S. N. P. J. kar ni resnica, res pa je, da je ožigosal tisto, kar razni ničvredni pisuni mažejo po Prosveti in to, da par ničvrednih ljudi okrog Prosvete našo vero napadajo, kakor se jim poljubi, sicer pa mi to že dobro vemo. Saj je to razvidno iz Prosvetinih kolon skoro

vsak dan, kaj se piše notri.

Ti praviš, da ni članstvo krivo, da vera propada; well, krivo je v toliko ker tako umazano delo podpira, meste da bi energično nastopilo proti takemu početju. Dalje praviš tudi sam, da članstvo tako določa. To seveda taki kakor si ti! Povem ti pa tudi, da v Prosveti še nisem videla enega poštenega dopisa, ampak je notri sama klobasarija, ki ljudem, ki so še dobrega srca vero iz srca trga. Za pošten dopis pa itak ni prostora v Prosveti. Ti praviš, da ne boš pristopali k nazadnjaški jednoti. Well, saj za take, kakor si ti ni prostora v njej, ker je katoliška jednota.

Rojaki v Ambridge in okolici, kolikor bolj nas bodo našli nasprotniki napadali toliko bolj skupaj držimo in se zavedajmo, da smo na pravi poti. Delujmo složno, da bo tisto drevesce, ki smo ga letos usadili, tu mislim na naše novo društvo, h kateremu je že lepo število rojakov pristopilo in kakor izgleda bo imenitno napredovalo. Cast jim!

Ker se je moj dopis že precej zavlekel končam. Te vrstice sem napisala resnici na ljubo. H koncu pozdravljam vse čitatelje Edinosti in želim, da postane kmału dnevnik.
Agnes Švegel.

ŠIRITE LIST EDINOST

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ
IA, KLJUČAVNIC IN
STEKLA.
Najboljše delo, najnižje cene.
Prevzamem barvanje hiš zunaj
in znotraj. Ukladam stenski
pazir.

Kam pa na Belo nedeljo?

v Chicagi bomo šli na

Veliko PLESNO VESELICO

ki jo priredi

Slovenska Podp. Dr. 'sv. Mohorja'
V nedeljo, 27. aprila 1924

V ŠOLSKI DVORANI, na 22. cesti in Lincoln street.

Začetek točno ob 6. uri zvečer.

VSTOPNINA 50c.

Ker bo na tej veselici v izobilju najboljša zabava in ker bo svirala za ples izvrstna godba ZAIČEK ORCHESTER, se vabi vse rojake iz Chicage in okolice h najobilnejši udeležbi. Za najboljšo postrežbo in za dobro zabavo jamči vsem

VESELIČNI ODBOR.

FORESTCITČANI

NE PREZRITE TE IZVANREDNE

RAZPRODAJE

TU NAVAJAMO LE NEKAJ PREDMETOV IZMED ŠTEVILNIH, KI SE BODO TE DNI PRODAJALI PO IZVANREDNO ZNIŽANI CENI. PRIDITE GOTOVO V NAŠO TRGOVINO TE DNI IN OGLEJTE SI RAZNO BLAGO, KI GA POTREBUJETE. NEPOZABITE OPOZORITI NA TO VELERAZPRODAJO TUDI SVOJE PRIJATELJE IN ZNANCE. POKAŽITE JIM TA OGLAS!

HIŠNE METLE

štev. 7. narejene iz najboljših sirkovine močno šešite težke. Sedaj po izredni ceni:

65c

VELIKE POMIVALNE SKLEDE

Kadar pride do večje vrednosti naša trgovina prednjači pred drugimi. Tu Vam ponujamo globoko, močno in lepo narejeno pomivalno skledo. Ne zamudite te kupčije. Sedaj stane samo

45c

LINOLEUM POKRIVALO ZA TLA

Vsaka gospodinja je ponosna na svojo kuhinjo. Linoleum je najboljši za pokriti tla v kuhinji. Kuhinja izgleda vedno snazna in tla je z lahko pomivati. Tudi za druge sobe je priporočljivo. Pri nas dobite linoleum te dni po jako ugodni ceni

\$1.95 jard

"ELEKTRIČNI PEGLEZEN"

Peglanje z električnim železom je veliko lažje in udobneje kot z drugim. Pri nas jih prodajamo po najnovem načinu na rejene vred z električno vrvo po

\$4.93

Za vsa železa garantiramo!

OSTRE ŠKARJE

"Dober delavec ljubi dobro orodje." Žena, ki mora večkrat kaj šivati delati kake obleke ali kaj drugega potrebuje dobre škarje. Te dni lahko kupite izvanredno dobre škarje pri nas, ki lepo režejo in ostanejo stalno ostre

35c pr.

BAKRENI PRALNI KOTLI

Teški bakreni pralni kotli vam mnogo dalj trpijo kot drugi. Zato se vam izplača, da si kupite cenga takega, ki bo vam trajal dolgo časa. Na tej razprodaji ga dobite za posebno ceno

\$3.89

Mi vam ponujamo za te dni vse naše blago za izvanredno nizko ceno. Vse blago je najboljši kvalitete zlasti kar se tiče kuhinjske posode in pohištva. To bo ena izmed največjih razprodaj, ki jih je kdaj ljudstvo mesta Forest City videlo. Zato se bo izplačalo vsakomur, da pride te dni v našo trgovino in se prepriča!

Benj. Eichholzer

527 MAIN STREET

Pri pošti.

FOREST CITY, PA.

Šmarnice.

Vsem onim, ki si žele nabaviti šmarnice za mesec majnik, nudimo sledeče knjige:

Tistim, ki se hočejo na Materinem Srcu povspeti k še lepšem vzoru vseh src, k božjemu Srcu Jezusovemu, ki je globočina vseh čednosti, bi svetovali:

Janez Volčič: Šmarnice naše ljube Gospe presv. Srca

Tisti, ki hoče v družbi svoje dobre nebeške Matere srečno romati proti nebeški domovini, kakor je nekdanj s svojo telesno mamico romal na Brezje ali kam drugam, naj si izbere Ludovik Škufca: Šmarnice ali romanje v nebeško kraljestvo v Marijinem mesecu. Cena 95c.

To so nedvomno ene najlepših slovenskih Šmarnic. Po par letih presledka jih človek zopet želi slišati in z istim zanimanjem poslušati. Jaz mislim, da se po naših domačih cerkvah in ob naših vaških znamenjih nobene tolikrat ne bero, kakor ravno te. To so prave ljudske Šmarnice.

Devica Verna v spodbudo in potrjenje vere, je za naše dni in brezverstva zelo prikladna knjiga. Te šmarnice je spisal Rev. J. Godec. Cena 95c.

Šmarnice arskega župnika so tudi lepe in priljubljene. Cena 95c.

One, ki bi hoteli kaj novega, bi pa opozoril na:

Dr. Josip Jerše: Znamenje na nebu. Cena 95c

Ime Jerše, je najboljša reklama za njegove Šmarnice. To se že četrte. Kadar se je reklo, da Jerše pripravljajo Šmarnice, za tisto leto so vsi drugi šmarničarji odložili pero, ker so vedeli, da tak specialist v tem ni nihče, kot on. To je splošna sodba ljudstva, ki je njegove Šmarnice kar požiralo, kakor razpokana zemlja rahel dež. Ob njegovih Šmarnicah čutiš, da te obdaja majska narava, polna cvetja in opojnega vonja. Lani so nam te najnovejše Šmarnice prepoznale došle, zato smo prepričani, da bodo rojaki letos hitro segli po njih. A moramo naprej povedati, da jih nimamo veliko na razpolago. Kdor jih hoče dobiti, naj se kmału oglasi.

Vsakovrstni kipi Matere božje, razne velikosti in kakovosti od \$1.00 naprej. Pri naročilu označite, kako visok in kakšen kip želite. Rdeče lučice s stolom aliviseče na verižici tudi lahko dobiti pri nas.

Knjigarna Edinost

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

ZVONARJEVA HČI.

POVEST.

Spisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.

ci. Še pred dnevom se je napravila k jutranji sveti maši. Molitvenik je ležal že dolgo pripravljen v njeni dekliški sobici na mizi, zama pa je sedela na stolu ob postelji, roki

Prihodnje jutro, v nedeljo, je bila Rozika prva pokon-sklenjeni na kolenih, resna in žalostna. K spovedi in k sv. obhajilu je bilo treba iti, da vredno prejme zakrament sve-tega zakona. Stala je pred važnim in odločilnim trenutkom svojega življenja. Hotela se je resno in skrbno pripraviti, zato je že zdaj molila prav prisrčno, še preden je šla v cer-kev. Naenkrat jo je prešinila misel:

"Sama greš k svetim zakramentom. Tvoj ženin, s ka-terim boš delila vse dni življenja radost in žalost, delo in skrbi, ne kleči s teboj pred spovednikom in pri obhajil-ni mizi. Sama si . . ."

Teško ji je legla ta resnica na dušo. Rozika je bila ver-sko dobro vzgojena in se je dosedaj resno in strogo ravnala v svojih dolžnostih kot katoličanka. Zato jo je toliko bolj zapeklo v ranem jutru zadnjega dekliškega dne, ko se je spomnila, da ne bo imela istega, česar je deležna vsa-ka še tako revna katoliška zakonska dvojica: da ne bo skupne priprave obeh za sprejem sv. zakramentov, skupne spovedi in skupnega svetega obhajila, in tudi ne skupne molitve obeh pred tabernakljem za blagoslov v zakonu: "veliki skrivnosti v Gospodu."

Vse to ji je plavalo pred dušo liki velik oblak, ki je grozil zastreti nebo na poročni dan. Kakor neka slutnja in zadnji opomin jo je obšla ta misel. Tiho, boječe se je dvi-galo vprašanje v dnu njene duše:

"Ali bi ne bilo boljše zate, da bi Henrika ne bila ni-koli poznala? Ali ni mati vendar le imela prav?"

Toda naglo je prišlo na površje njeno nagnjenje do Henrika. Zapodila je te misli od sebe in zdelo se ji je ka-kor neko izdajstvo. Ločena od Henrika — brez njega — ne, ni mogoče misliti. To nagnjenje ji je obvladalo srce, vso dušo in urno so se umaknile vse druge skrbi in raz-mišljanja, četudi so bila še tako upravičena.

"Zelo mi je žal in dala bi rada polovico svoje življen-ske sreče," si je dejala, če bi ga mogla izpreobrniti; pusti-ti ga, ne, tega bi ne mogla. In sedaj, ko je že vse priprav-ljeno, ni, da bi mislila . . ."

Prizadevala si je ostreti se teh misli in moliti, da bi se lažje pripravila na spoved. Pa ji je naenkrat planilo na misel:

"Ali ni največji greh ta, da imaš Henrika rajši kakor vero in pokorščino do matere; s tem se izpostavljaš nego-tovi bodočnosti in morebiti še tudi večji odgovornosti, ka-kor se ti zdi?"

Rozika se je stresla in vstala. Nenadoma si je z rokama zakrila obraz in bridko zaplakala.

"Moj Bog, moj Bog! Pomagaj mi, da se dobro spovem in prejmem vredno sveto obhajilo," je prosila. "Tako mi je težko."

Vzela je nato molitvenik, poškopila se z blagoslovlje-no vodo in tiho odšla zdoma v motnem jutranjem svitu pro-ti cerkvi.

9. Ženitovanje.

Ženitovanjsko jutro je napočilo.

Gostje so se zbirali v takratni pisani noši na okraše-

nem dvorišču livarne. Henrik v dolgi črni sukni in v viso-kem, trdem klobuku stopi ob strani svoje sestre na dvori-šče. Vse oči se radovedno vpro v postavno, tujo žensko. Lepo se ji je prilegala dolga, pisana svilnata obleka, rmen-kaste lase je imela na drugačen, tuj način poravnane, čez nje pa se je vsipala z bleščecimi jantari posuta lasna mre-žica. Vrat so ji objemali rmeni in zeleni biserni kamenčki in zlatorjavkasta kožuhovina je obrobljala suknjato nar-amno ogrinjalo. Kaj tako lepega malomeščani še niso vi-deli. Šepetanje o njeni lepoti in dragi obleki se je širilo med svati. Nekako plaho se umaknejo in jima napravijo prostor.

Obraz starega Rudnika je ponosno žarel, tako je hotel imeti. Vedno se je imel za nekaj več od navadnih ljudi z običajno vsakdanostjo. On, ki so njega slavo peli zvonovi raz sto zvonikov, se ni menil za vsakdanosti posameznika, zato pa tudi ni imel noben sosed vpogleda v njegovo družin-sko življenje.

"To si lahko osnaži vsak sam, kakor likam tudi jaz sam na tihem svoje zvonove. Ko je vse vglášeno in osnaže-no, potem naj gredo med svet. Če se ukrade pega iz vsak-danje svetne umazanosti v srce in če se delo opravi, zato ne more nihče kaj; — toda, če tega človek ne oredi in ne os-naži, je lenuh in prostak."

Tako je menil zvonar.

Danes je bil dan po njegovem srcu. Poslopje je bilo od vrha do tal pobeljeno, tramovje nanovo pobarvano, vrata okrašena z belimi, modrimi in rdečimi astrami in njegovi otroci v narodni noši. Ni se mu bilo treba sramovati, kdor je bil z njimi.

Rozika je stopala oprta na Jožetovo roko čez prag svo-jega domovja in otročjih let. Svilnata obleka je široko valo-vila okoli bokov in belkasta, s pisanimi cvetkami preplete-na ogrinjalka je tesno oklepala visoko, vitko postavo. Dol-ghe, bele pentlje ogrinjalko so se rahlo stresale pri vsakem Rozikinem koraku. Na zlatokostanjevih laseh je imela pri-trjen majhen, a nežen mirtin venček in poleg njega z bise-ri posut oglavnik.

"Glej, glej! Čisto gosposka je nevesta; celo z Dunaja ji je oče naročil poročno opravo," so šepetale žene med se-boj. Marsikatero oko je zrló z dopadanjem cvetočo nevesto.

Zvonovi v mestni cerkvi so se oglašili. Svatje se uredi in po godbinem taktu korakajo čez trg v cerkev.

Najprej naj bi bila katoliška in potem luterska poroka, tako sta se domenila s Henrikom, ki je to zahteval z ozirom na svojo sestro. Katoliškemu župniku niso tega povedali, da bi ne delal kakih ovir.

Kako je Rozika opravila spoved, kako sta se pomeni-la z župnikom, vse to je zagnjeno s tajnostjo. Toliko o je znano, da je šla s težkim srcem v cerkev.

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)
sarelli, župni upravitelj na Ot-lici, za upravitelja v Šrgbi-no ter bo soupravljal tudi Li-po in Temnico; g. Gabrejna Fr., prvi kaplan v Hrenovicah, za župnega upravitelja na Ot-lici; g. Likar Josip za kapla-na na Studencu. — Ker niso dobili državljanstva, so odšli: Gosp. Žgajnar Ignac, župnik na Premu; g. Marješič Filip, župnik na Ledinah in P. Pij Zankar, župni upravitelj v Žabnicah.

PREKMURJE.

Turnišče. Iz slovenskega Štajerja k nam prestavljeni g. kaplan Fr. Ostrž, ki si je v kratkem času svojega tukajš-njega službovanja pridobil največje zaupanje med prek-murskim prebivalstvom, je za-prosil za daljši dopust vsled

bolezni. To je bil prvi duhov-rik, ki je pod novim našim slovenskim škofom g. dr. Kar-linom bil poslan iz Slovenije v Prekmurje. Da bi ta velika župnija ne ostala brez kapla-na, prestavljen je tje g. An-ton Rantaša, dosedaj kaplan v Selnici ob Dravi.

NAZNANILO!

Rojakom Slovincem nazna-njam, da sem pričel na svoje roko mizarško in tesarsko o-brt. Sprejemam nova, kakor tudi dela za popravo. Barvam hiše znotraj in odzunaj. Var-nišam in vsa druga dela spa-dajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Hoynes Ave.
CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2115.

JOSEPH F. ACKERMAN

se priporoča rojakom v Forest City pri nakupu raz-nih barv in varnišev. V zalogi ima vsakovrstni sten-ski papir, katerega prodaja po zelo nizki ceni. Pre-vzame barvanje hiš zunaj in znotraj in poklada sténski papir. On ima že več let izkušnje v tem delu in je zelo izučen v tej stroki. On stori najbolj-še delo po najnižjih cenah. Kadarkoli potrebujete tako delo se vselej obrnite na njega.

MAIN STREET NASPROTI SHOE FACTORY

Forest City, Pa.

Iz starega kraja smo pravkar dobili naslednje knjige.

Povesti in razne knjige.	marica I. zv.	\$ 1.25
Hudo brezdno. Povest \$ .35	Aljaž, Slovenska pes-	
Tri povesti 40	marica II. zv.	1.25
Kozaki. Povest 75	Bernik, Kraljica Maj-	
Knezova Knjižnica. Go-	nika, trije mešani zbori	.10
spod Lisec. Povest. . . .1.00	A. Foerster, Sedem po-	
Brez Vere. Dr. M. Ope-	grebnih pesmi za meša-	
atovi govori. 35	ni zbor Partitura	.75
Za Resnico. Dr. M. Ope-	Foerster, Deset Euha-	
katovi govori. 35	rističnih pesmi za me-	
Hand Woerterbuch,	šani zbor Partitura . . .	.75
Nemško Slov. Slovar . .	Posamezni gl. 20	
Življenje svetnikov vel.	Foerster, Šest Mariji-	
izd. broš. 3.00	nih pesmi za tri ženske	
Junakinja iz Šajra . . .	ali tri moške Posamez-	
Tolovaj Mataj 1.00	ni glas 20	
John Marija Poljhar,	Partitura. 50	
Roman 1.50	Foerster, Cecilija Cer-	
Jos. Jurčič, 2. zv. meh-	kvena pesmarica II.	
ko vez. Juri Kobijla —	zvezek. 1.25	
Tihotapec — Košter-	Grum, deset Obhajil-	
ski žolnir — Smukova	nih pesmi 50	
ženitev — Grad Roji-	Hladnik, 23 cerkvenih	
nje, Golida. Broš. 80c.	pesmi za moški zbor	
9 zv. Jurčičevi spisi Ro-	Partitura 75	
kovnjači. Kako je Ko-	Hladnik, Ave 17 Mari-	
tarjev Peter pokoro del-	jinih pesmi, mešani	
lal ko je kradel krom-	zbor, solospéve, sprem-	
pir. — Ponarejeni ban-	ljevanje orgel. 1.00	
kovci. 1.00	Hribar, Postni in veli-	
Mladi Gozdar 50	konočni napevi za me-	
Vera. Roman 75	šani zbor Partitura . . .	1.00
Zločinci. 75	Posamezni glas 35	
Za Miljoni. Roman . . .	Kimovec, missa de An-	
.75	gelis Partitura 50	
Zgodbe Zdr. Muznika.	Posamezni glas 20	
Povest 55	Kimovec, Pred Bogom,	
Mlekarstvo. 1.00	14 mešanih pesmi za	
Perutninar — drugi let.	mešani zbor deloma za	
meh. vez. 90	orgle, Partitura 1.00	
Krščanski nauk za pr-	Posamezni glas 20	
vence 50	Kimovec, Češčena bodi	
Zgodbe Sv. Pisma dva	Kraljica, Partitura . . .	.15
zvezka trdo vezana. . . .	Posamezni glas 05	
10.00	Miklošič, Slovenska sv.	
Kratko navodilo za po-	maša, za mešani zbor.	
božnost, do matere bož-	Partitura. 50	
je, kralj. src. 75	Posamezni glas 15	
O dveh grehih. 13 go-	Medved, Bonne Deus.	
vorov za moralo. 60	.20	
Začetek in Konec	Premri, Dve Božičnici	
.75	Sveto nočno zvonjenje	??
Zgodovina 17. peš pol-	Čuj Premila, Partitura	.35
ka. 60	Satner, Bratom Orlom	
Zgodovina fare Dom-	Partitura 25	
žale. Spisal Bernik	Holmer, Ameriška Slo-	
1.00	venska Lira Koncert-	
Zgodovina Fare Škoc-	ne pesmi za moške in	
jan pri Dobravah	mešane zборе. 2.00	
.50	Miller, Lumpaci Vaga-	
Za krščanski sociali-	bund. Kupleti 1.00	
zem 50		
Martin Krpan iz Vrha		
Slepi Palčki 60		

GLASBA.

Aljaž, Slovenska pes-

KNJIGARNA EDINOST

1849 West 22nd St.,

CHICAGO, ILL.

Gilbert New Store

VSEM SLOVENCEM

V Gilbertu in okolici nazna-nim, da sem začela trgovino z mešanim blagom

DRY GOODS STORE.

V zalogi imam vsake vrste ženske klobuke, suknje raz-lične vrste in barv. Prav-tako tudi raznovrstne otro-ške obleke.

Naše blago je prvovrstno zakatéro jamčimo. Roja-ki držite se vedno gesla SVOJI K SVOJIM! In ne hodite h tujcem, kjer vas le skubejo!

BARA MATEKOVICH

LASTNICA

GILBERT, MINNESOTA.

Pomagajte svojemu zdravju!

DOBRO ZDRAVJE, zavisi od dobrih zob. Zato nihče dovolj zgodaj ne prične skr-beti za svoje zobe.

Ničesar človeka bolj ne za-dovoljuje, kakor lep nastav lepih zob. Nič pa ni bolj ne-prijetnega kakor krivi, oškrb-ljeni in objeti zobje. Tudi od zob je odvisen človekov vspeh. Pa tudi veliko bolezni, revmatizem, paraliza, itd. izvira od slabega zobovja. Nephreba, nervoznost je vzrok zobovja. Mi specializiramo z izdelovanjem zobnih kapic, ustnega mostovja in vse kar spada v zobozdravniško delo. Izdiramo zobe brez bolečin.

NAŠE CENE SO JAKO UGODNE!
Naše cene so jako ugodne!

New York Dental Parlors

1958 W. 22nd ST. (In Robey St. corner.) CHICAGO

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za vas pomenilo najboljšo potrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE VAŠO KORIST, ako nam poverite vse po-sle, ki so v zvezi z dobavo vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od ka-terih so se mnogi javno zahvalili za točno potrežbo!

::: Pošiljanje denarja. :::

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi ban-kami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemni-ku na dom ali zadnje pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljave se nakažejo po cenah onega dne, ko mi spreje-memo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzovjavnega pisma, ali pa direktnem brzovjavo.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzovjavo.

Za obilna naročila se vam priporoča.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.